

Jakelussa mainituille

TYÖRYHMÄN ASETTAMINEN KOTOUTUMISPALVELUJEN UUDISTAMISEKSI

Asettaminen ja tausta

Työ- ja elinkeinoministeriö asettaa työryhmän koskien kotoutumispalvelujen uudistamista.

Uudistuksen tavoitteena on uudistaa kotoutumispalvelut vastaamaan pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelmaa, jonka mukaisesti Suomeen kotoudutaan työllä ja kotoutumisjärjestelmä uudistetaan kotoutumiseen kannustavaksi. Maahanmuuttajan omaa vastuuta kotoutumisesta lisätään ja muutetaan järjestelmää velvoittavaksi. Hankkeen lähtökohtana on hallituksen harjoittama kotoutumispolitiikka, joka perustuu kielen oppimiseen, työntekoon sekä suomalaiseen yhteiskuntaan perehtymiseen ja sen sääntöjen noudattamiseen. Suomi on avoin yhteiskunta, joka auttaa ja kannustaa alkuun uudessa yhteiskunnassa.

Hankkeessa laaditaan lainsäädäntömuutokset toteuttamaan pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman kirjausta, jonka mukaan kotoutumislakiin ja -järjestelmään tehdään korjaukset, joissa painopistettä siirretään tulijan oikeuksia painottavasta järjestelmästä tulijan velvollisuuksia ja omaa vastuuta painottavaan järjestelmään. Laadittavassa hallituksen esityksessä toteutetaan myös hallitusohjelman kirjaus, jonka mukaan toteutetaan kotoutumispalvelujen uudistus, jossa järjestelmää tehostetaan ja rahoitus kootaan yhteen kanavaan. Yksikanavarahoituksessa turvataan kansanopistojen rooli osana kotoutumispalveluita. Hankkeessa huomioidaan myös hallitusohjelman kirjaus kotoutumistuen keston lyhentämisestä ja kotoutumiskoulutuksen järjestäjälle myönnettävän rahoituksen muuttamisesta osin tulospäätöksiksi.

Järjestelmän tehostamiseksi ja yksinkertaistamiseksi sekä maahanmuuttajien työllisyyden lisäämiseksi uudistuksessa määritellään kotoutumiskoulutuksen tavoitteet, sisältö ja seuranta sekä kootaan rahoitus yhteen kanavaan. Uudistus on toteuttajaneutraali, kunta voi hankkia kotoutumiskoulutusta tarkoituksenmukaiseksi katsomaltaan taholta, ml. yksityiset palveluntuottajat, oppilaitokset ja vapaan sivistyksen toimijat.

Lisäksi hankkeessa huomioidaan seuraavat hallitusohjelmakirjaukset:

- Selvitetään lain muuttaminen niin, että kotoutumisen suunnitelmia tehdään vain yksi. Esimerkiksi erillisestä alkukartoituksesta luovutaan.

- Parannetaan maahanmuuttajaaitien asemaa osana kotoutumis- palveluiden kokonaisuudistusta.
- Edistetään kotoutumispalveluihin kuuluvan kielikoulutuksen saavuutta työpaikoilla.
- Oppilaitosten osaamista ja kokemusta hyödynnetään lähtömaa-, kielikoulutus- ja kotoutumiskoulutusten toteuttamisessa.
- Lisätään ruotsinkielistä kotoutumiskoulutusta.
- Varmistetaan, että kotoutuminen on mahdollista molemmilla kotimaisilla kielillä. Tavoitteena on, että noin 5 – 10 prosenttia kotoutuu ruotsin kielellä. Viranomaisten tulee selkeämmin tiedottaa mahdollisuudesta kotoutua myös ruotsiksi. Maahanmuuttajien tulee saada valita, millä kielellä kotoutuu.
- Kotoutumisen mittareina seurataan työllistymistä, koulutustasoa ja sosiaaliturvien käyttöä.

Toimikausi

Työryhmän toimikausi on 20.8.2024 – 31.12.2025.

Työryhmän tehtävät

Työryhmän tehtävänä on tukea hallituksen esityksen valmistelua hallitusohjelman mukaisten tavoitteiden ja toimien toimeenpanemiseksi. Työryhmässä laaditaan poliittiseen päätöksentekoon esitykset hankkeessa käsiteltävien hallitusohjelmakirjausten toteuttamiseksi. Tavoitteena on luoda yhteistä tilannekuvaa, tuottaa ratkaisuvaihtoehtoja ja valmistella hallituksen esitys siten, että se annettaisiin eduskunnalle syys-tuntokaudella 2025.

Työryhmän kokoonpano

Puheenjohtaja:

maahanmuuttojohtaja Sonja Hämäläinen, TEM

Varapuheenjohtaja:

neuvotteleva virkamies Paula Karjalainen, TEM

Jäsenet:

erityisasiantuntija Taisto Aaltonen, TEM

erityisasiantuntija Nea Brandt, TEM

erityisasiantuntija Hanna-Maria Hyttinen, TEM

erityisasiantuntija Laura Ruuskanen, TEM

erityisasiantuntija Minna Nieminen, TEM

erityisasiantuntija Anssi Pirttijärvi, OKM

erityisasiantuntija Tiina Järvinen, SM

erityisasiantuntija Henna Leppämäki, STM

budjettineuvos Taina Eckstein, VM

Helsingin kaupungin perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja Maarit Sulavuori, hyvinvointialueet

maahanmuutto- ja kotoutumisasiantuntija Maija Lehtimaa, Suomen Kuntaliitto

Vantaan kaupungin työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtaja Susanna Taipale-Vuorinen, C6-kaupungit

Lahden kaupungin vs. kehitysjohtaja Maijastina Setälä, C23-kaupungit

Sauvon kunnanjohtaja Satu Simelius, pienet kunnat

Varajäsenet:

erityisasiantuntija Sanna Töykkälä, SM

erityisasiantuntija Jere Päivinen, STM
finanssineuvos Teemu Eriksson, VM
projektipäällikkö Veronika Ekman, Suomen Kuntaliitto
Turun kaupungin palvelujohtaja Mika Helva, C6-kaupungit
Lapinjärven kunnanjohtaja Jarkko Sorvanto, pienet kunnat

Työryhmän kokouksiin voi osallistua jäsen ja varajäsenen sekä tarpeen vaatiessa muukin saman organisaation edustaja.

Henkilövaihdoista aiheutuvat muutokset työryhmän kokoonpanoon tehdään asianomaisen ministeriön ilmoituksella.

Työryhmä voi tarvittaessa kuulla asiantuntijoita. Työryhmän kokoonpanoa voidaan tarvittaessa täydentää.

Työryhmän ensimmäinen kokous on keskiviikkona 21.8.2024 klo 12-14.

Kustannukset

Työryhmän jäsenille ei makseta kokouspalkkioita tai kulukorvauksia. Työryhmän työskentelystä aiheutuvat matka- ja kokouskustannukset maksaa lähettävä taho.

Anna Bruun
neuvotteleva virkamies

Susanna Piepponen
erityisasiantuntija

JAKELU

Työryhmän jäsenet ja varajäsenet

TIEDOKSI

Sisäministeri Mari Rantanen
Erityisavustaja Timo Kerttula (SM)
Erityisavustaja Veera Svahn (TEM)
Erityisavustaja Laura Ollila (OKM)
Erityisavustaja Emmi Venäläinen (OKM)
Erityisavustaja Lisa Palm (OKM)
Erityisavustaja Anna Abrahamsson (OKM)
Erityisavustaja Teresa Salminen (STM)
Erityisavustaja Nuutti Hyttinen (STM)
Erityisavustaja Niko Ohvo (VM)
Kansliapäällikkö Timo Jaatinen (TEM)
Työvoiman maahanmuutto- ja kotoutumisyksikkö (TEM)

VN/6973/2024-TEM-23

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: